

Inkoopbeleid 2024

1. Inleiding

In het Coalitieprogramma 2022-2026 “Ons Thuis, Ons Beekdaelen” heeft het college van Burgemeester en wethouders een visie geformuleerd voor de komende jaren. In dit coalitieprogramma zijn de volgende ambities benoemd waar het college verder uitvoering aan geeft:

- Duurzaamheid
- Sociale waarde
- Inclusiviteit en non-discrimatie
- Innovatie
- Integriteit

Bovenstaande ambities zijn en/of worden vertaald naar beleidsdoelen. Dit Inkoopbeleid geeft aan hoe de Gemeente haar beleidsdoelen mede met de inzet van haar inkopen wil bereiken. De inkoopfunctie kan veel invloed uitoefenen op het bereiken van de beleidsdoelen. Via de inkoopfunctie geeft de Gemeente opdracht aan marktpartijen. Op basis van goed opdrachtgeverschap zijn deze marktpartijen in staat om de doelen van de Gemeente snel en kwalitatief goed te realiseren.

Het belang van haar inwoners en bedrijven staat voor de Gemeente bij haar inkopen voorop. Naast de professionele verantwoordelijkheid biedt inkoop voor de Gemeente ook kansen om beleidsdoelen als duurzaamheid en sociale impact te realiseren en markten te stimuleren tot innovatieve oplossingen. Doelmatig, rechtmatig en integer handelen van zowel de Gemeente als haar opdrachtnemers zijn daarbij een randvoorwaarde.

Dit inkoopbeleid geeft de mogelijkheid om deze ambities op een professionele wijze te contracteren/realiseren. Leveranciers zijn nodig voor het behalen van de inkoopdoelstellingen. De markt is in staat om oplossingen te ontwikkelen en snel te implementeren.

Dit inkoopbeleid wordt periodiek geëvalueerd, in een cyclus van vier jaren startende in het 1e jaar van de gemeentelijke verkiezingen, zodat het inkoopbeleid afgestemd kan worden met de thema's in het bestuursakkoord.

2. Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeente wil met dit inkoopbeleid de volgende inkoopdoelstellingen realiseren.

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

Bij de aanpak van belangrijke maatschappelijke en sociale vraagstukken heeft de Gemeente een belangrijke rol. Met haar inkopen wil de Gemeente waar mogelijk een bijdrage leveren aan het oplossen van deze vraagstukken. Inkopen op basis van prijs, kwaliteit en mens en milieu is de standaard.

De Gemeente past maatwerk toe in het realiseren van oplossingen voor mens en milieu in de voorbereidingsfase van haar inkopen. Toepassing van de Beleidsregels Social Return Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2020 (bijlage 1) en de MVOI-criteria (PIANOO) vormen hierbij een ondergrens.

Het creëren van maximale maatschappelijke waarde met publieke middelen

De Gemeente wil met haar inkopen maximale maatschappelijke waarde creëren. Doelmatig en rechtmatig omgaan met publieke middelen is daarbij het uitgangspunt. In een inkoopstrategie wordt standaard ook gekeken naar andere gemeentelijke en maatschappelijke waarden die, al dan niet achterliggend, een rol spelen bij het inkooptraject. Het goed passend maken van de behoefte van de Gemeente en dat in lijn brengen met wat er op de markt wordt aangeboden, is cruciaal om de waarde te maximaliseren. Daarbij speelt de kwaliteit van Inkoop een belangrijke rol.

Om maximale waarde vanuit het perspectief van de Gemeente te realiseren baseert de Gemeente haar inkoopstrategieën in de voorbereidingsfase van haar inkopen op basis van een integrale multidisciplinaire afweging.

Professioneel, integer en betrouwbaar opdrachtgeven

De Gemeente heeft professionele inkopers die in nauw overleg met hun opdrachtgever bewuste keuzes maken hoe opdrachten worden ingekocht. De Gemeente heeft vertrouwen in haar opdrachtnemers waarbij wederzijds respect voor elkaars belangen het uitgangspunt is. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan marktpartijen voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

Beperken van administratieve lasten

De Gemeente wil de administratieve lasten die haar inkopen met zich meebrengen zoveel mogelijk beperken. Dit doet zij door het zoveel als mogelijk uniformeren van inkoopdocumenten en overeenkomsten, maar ook door het stellen van proportionele eisen en criteria en het doorlopen van een efficiënt inkoopproces.

3. Juridische uitgangspunten

Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de voor haar inkopen relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving worden door de Gemeente restrictief uitgelegd en gemotiveerd toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het inkoopbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- Aanbestedingswet 2012
- Europese wet- en regelgeving (o.a. de Aanbestedingsrichtlijnen)
- Burgerlijk Wetboek
- Gemeentewet
- Gids Proportionaliteit
- Aanbestedingsreglement Werken (ARW 2016)
- Jurisprudentie

Algemene beginselen bij inkoop

a Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt bij haar inkopen de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- Gelijke behandeling
- Non-discriminatie
- Transparantie
- Proportionaliteit (evenredigheid)

b Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals:

- Gelijkheidsbeginsel
- Motiveringsbeginsel
- Vertrouwensbeginsel

Mandaat en volmacht

Inkopen door de Gemeente vinden plaats met inachtneming van de geldende mandaat- en volmachtregeling van de Gemeente. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen, handhaving en veiligheid, ICT, P&O en sociale regelgeving.

Contractuele voorwaarden

Bij haar inkopen legt de Gemeente een eenduidig contractueel kader vast. Algemene voorwaarden vormen daarbij een bruikbaar hulpmiddel en zijn onderdeel van het contract. In beginsel hanteert de Gemeente, in voorkomende gevallen, de laatste versie van de volgende voorwaarden:

- Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten gemeente Beekdaelen
- DNR 2011 met aanvullende voorwaarden (bij o.a. ontwerp opdrachten)
- Algemene Inkoopvoorwaarden voor Accountancy
- Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT 2023)
- UAV 2012 met aanvullende voorwaarden/UAV-Gc 2005

In het geval van paritair vastgestelde voorwaarden (voorwaarden die gezamenlijk tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers tot stand zijn gekomen) worden deze voorwaarden onverkort op de Opdracht van toepassing verklaard. Daarbij kan de Gemeente slechts gemotiveerd afwijkingen toepassen. Bij haar inkopen vermeld de Gemeente de afwijkingen op de paritair opgestelde voorwaarden. Leveringsvoorwaarden van marktpartijen worden uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Klachtenregeling

Voor klachten kent de Gemeente een klachtenprocedure. Bij haar inkopen vermeld de Gemeente hoe een klacht kan worden ingediend en op welke wijze de Gemeente de klacht behandelt.

Geschillen

De Gemeente kiest ervoor om alle geschillen die ontstaan in het inkoopproces (precontractuele fase) en bij de uitvoering van Opdrachten (contractuele fase) voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement Limburg. Ditzelfde geldt ook voor geschillen ontstaan tijdens de contractuele fase.

Rechtmatigheid en controle

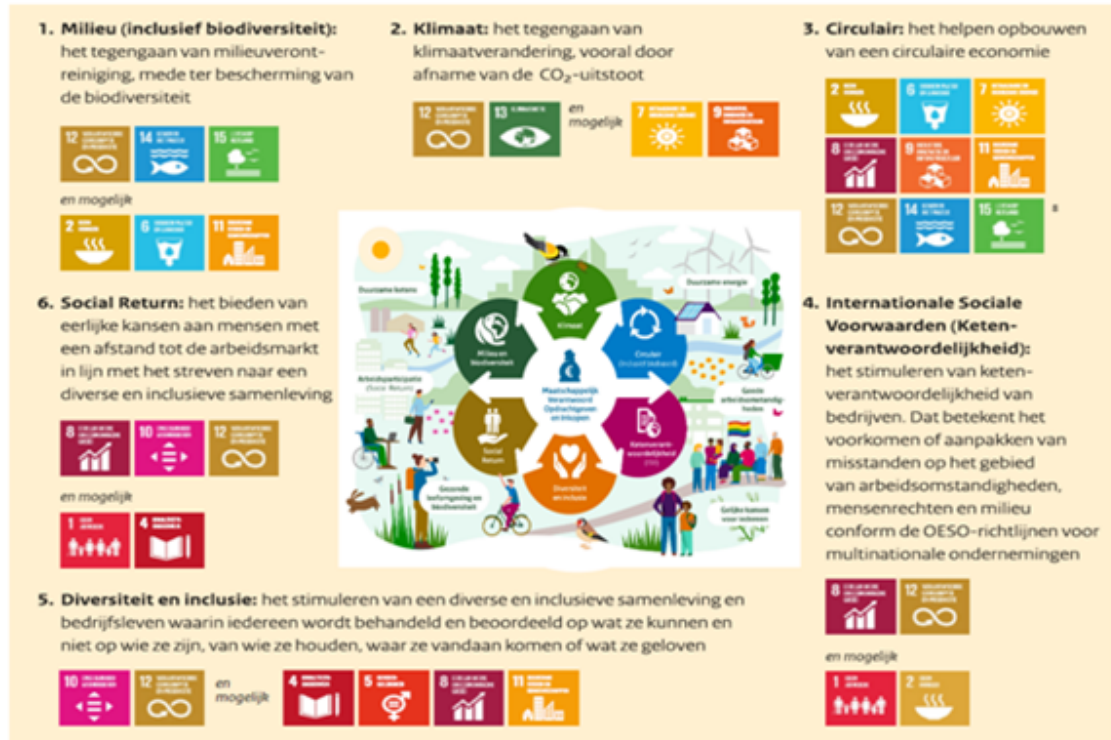
Zoals alle uitgaven van de Gemeente vallen ook inkopen binnen de gemeentelijke controles zoals deze voor de jaarrekening worden toegepast. Daarbij wordt de naleving van regels door de opdrachtgever voor aanbestedingen gecontroleerd. Deze controle betreft zowel inkopen die volgens de Europese richtlijnen moeten plaatsvinden als de inkopen die niet op basis van die richtlijnen plaats hoeven te vinden. Het toepassingsbereik van de controle is vastgelegd in de Interne controleplannen van de gemeente en het Controleprotocol Beekdaelen.

4. Strategische en ethische uitgangspunten

Hieronder staan in het kort de strategische en ethische uitgangspunten bij inkopen van de Gemeente vermeld. Deze uitgangspunten zijn direct afgeleid uit het coalitieprogramma 2022-2026 en de doelstellingen die daaruit volgen. Meer informatie over de strategische doelen en hoe Inkoop de Gemeente helpt om deze te bereiken staan in het bijgevoegde Handreiking-leeswijzer ambitieniveau Inkoopbeleid 2024 (bijlage 2). Het door de gemeente Beekdaelen nagestreefde ambitieniveau is 5.

Inkoop kan worden ingezet voor de transitie naar een duurzamere, sociale wereld en levert een bijdrage aan de realisatie van de Global Goals.

In het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) staan zes thema's voor maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI): Milieu en biodiversiteit, Klimaat, Circulair (inclusief biobased), Ketenvaerwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden), Diversiteit en inclusie en Social return.

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

De Gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Onder de noemer Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) wordt duurzaamheids- en sociale waarde gecreëerd en inclusiviteit gestimuleerd. Dit komt bij de inkoop van de Gemeente onder andere tot uitdrukking door:

- Actief maatschappelijk verantwoorde oplossingen te onderzoeken en de gemaakte keuzes te motiveren en vast te leggen in de inkoopstrategie.
- De markt uit te dagen om maatschappelijk verantwoorde oplossingen aan te bieden (bijv. door het toepassen van gunningscriteria) bij inkoop waarbij impact te maken is.
- Waar mogelijk een maatschappelijk verantwoorde oplossing als "standaard" uit te vragen (bijv. door gerichte leveranciersselectie en/of het stellen van minimale eisen).
- Het inkoopproces digitaal te laten verlopen en te werken met e-facturen.

a. Duurzaamheid

De Gemeente streeft er naar om zo veel mogelijk duurzaam in te kopen. Onder de noemer duurzaamheid valt: het tegengaan van milieuvcontingering (inclusief verhogen van biodiversiteit), het tegengaan van klimaatverandering (met name CO₂ reductie) en het bouwen aan een circulaire economie.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en vervult een innovatieve en vooruitstrevende rol in de regio op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.

De Gemeente past maatwerk toe in het realiseren van duurzame oplossingen en motiveert de gemaakte keuzes in de inkoopstrategie. Als ondergrens worden de door PIANOo vastgestelde duurzaamheidscriteria (ambitieniveau 1: basis) toegepast. Mogelijkheden voor het toepassen van duurzaamheidscriteria met ambitieniveau 2 en hoger worden actief onderzocht.

Inmiddels is de visie warmtetransitie vastgesteld om zo de komende decennia gebieden van het aardgas af te halen en de CO₂-uitstoot te verminderen.

b. Sociale waarde

Onderwerpen als arbeidsre-integratie, arbeidsomstandigheden en social return spelen een rol bij het realiseren van sociale waarde. De Gemeente heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleert daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van arbeidsgehandicapten en doelgroepen met een achterstand tot de arbeidsmarkt in het arbeidsproces. Daarnaast worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

De Gemeente past maatwerk toe in het realiseren van sociale waarde en motiveert de gemaakte keuzes in de inkoopstrategie. Als ondergrens worden de Beleidsregels Social Return Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2020 toegepast. Mogelijkheden voor het stimuleren van een hoger aandeel social return in opdrachten en/of alternatieve toepassingsgebieden worden actief onderzocht.

Er is een voorkeur om Social return in te vullen in de regio Parkstad Limburg conform de Beleidsregels Social Return Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2020.

c. Inclusiviteit en Non-discriminatie

De Gemeente staat voor vrijheid van levensovertuiging, politieke keuze, godsdienst en een inclusieve organisatie. Zij wil daarom zakendoen met marktpartijen die een zo inclusief mogelijk beleid voeren en niet discrimineren. Waar juridisch mogelijk stelt de Gemeente voor haar opdrachten passende eisen en neemt contractuele voorwaarden op die inclusie en gelijke behandeling bevorderen en discriminatie tegengaan.

Innovatie

De Gemeente moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de Gemeente ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand product of dienst.

Integriteit

Integriteit staat binnen de Gemeente hoog in het vaandel. Uitgangspunt voor de Gemeente is het waarborgen van de integriteit van de eigen organisatie en het tegengaan van ondermijning en criminele beïnvloeding van bestuurlijke beslissingen door inwoners en bedrijven.

Integriteit kent verschillende dimensies. Voor inkopen zijn dat:

- Integriteit van de Gemeente als aanbestedende dienst met aandacht voor en afweging van de belangen van zowel de opdrachtnemer als de eigen organisatie;
- Integriteit van de gemeentelijke inkeeper. Deze wordt geborgd door de Gedragscode ambtelijke integriteit van de gemeente Beekdaelen.
- Integriteit van een in een opdracht geïnteresseerde marktpartij.

a. Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)

Het Bibob-beleed van de Gemeente biedt een algemeen kader voor het meewegen van integriteit bij privaatrechtelijke overeenkomsten en de daarvoor benodigde onderzoeken en toetsing. De Gemeente geeft uitvoering aan dit beleid door een vorm van onderzoek toe te passen op een potentiële opdrachtnemer. Dit kan een basale toets zijn of een diepgaand onderzoek. Tot slot kan voor een onderzoek advies worden gevraagd bij het Landelijk Bureau Bibob.

De uitkomsten van het onderzoek of het Bibob-advies kunnen ertoe leiden dat een marktpartij wordt uitgesloten op basis van de verplichte en/of facultatieve uitsluitingsgronden. Ook kunnen extra afspraken in de overeenkomst worden opgenomen. Verwezen wordt hierbij naar de “Beleidslijn voor de toepassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur 2019” van de gemeente Beekdaelen.

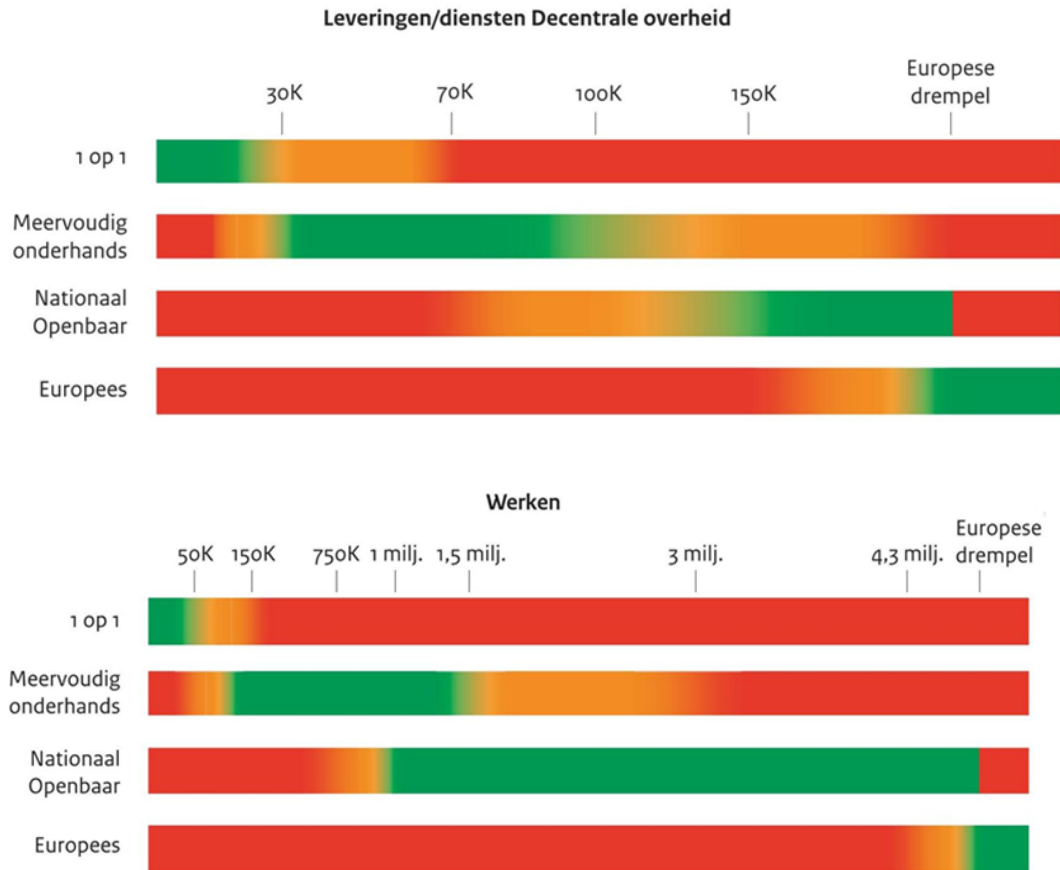
b. Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit draagt bij aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wil geen ondernemers betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

5. Economische uitgangspunten

Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente zal per inkoop bepalen welke inkoopprocedure zij gaat doorlopen. De te doorlopen inkoopprocedure wordt onderbouwd in de inkoopstrategie. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van voorschrift 3.4A van de Gids Proportionaliteit en onderstaande balkenschema's , waarin de meest gangbare procedures zijn opgenomen. De Gemeente kan ook andere dan de meest gangbare procedures toepassen.

Een juist gebruik van de inkoopstrategie leidt er onder meer toe dat er bewuste keuzes worden gemaakt en dat wordt voldaan aan de motiveringsverplichtingen die zowel vanuit de aanbestedingsregels als andere wetgeving (zoals privacy) op de Gemeente rusten. De zwaarte van de motivering en de keuzes die gemotiveerd moeten worden zijn mede afhankelijk van het onderwerp en de waarde van de inkoop. Om deze reden zijn er twee formats opgesteld. Naast de uitgebreide inkoopstrategie is ook een verkorte versie opgesteld die gebruikt kan worden voor inkopen die gemandateerd zijn aan de afdelingsmanager. In het huidige mandaatbesluit betekent dit dat voor leveringen en diensten tot € 30.000 en voor werken tot € 100.000 volstaan kan worden met de verkorte inkoopstrategie. Inkopen boven deze bedragen dienen met een uitgebreide inkoopstrategie, na behandeling in de Tenderboard, voor besluitvorming voorgelegd te worden aan het college.

Kleine inkopen

De Gemeente hanteert een drempel van € 15.000,- exclusief btw voor Werken, Leveringen en Diensten waaronder geen inkoopstrategie wordt opgesteld. Het hanteren van deze drempel vermindert de administratieve lasten van de gemeente en het MKB.

De relatieve transactie kosten (inkoop- en verkoopkosten), zijn hoog bij elke nieuwe aanbesteding van < € 15.000,- door versnippering van het inkoopvolume van gelijklopende producten of diensten. Bij samenvoeging van deze inkoopopdrachten in raamovereenkomsten (welke professioneel ingekocht worden), worden de transactiekosten van individuele opdrachten beperkt tot het afroepen/mini tenderen voor de inkoopende partij. Gecontracteerde leveranciers behoeven louter te reageren op product en dienst eisen en wensen (geen selectie en geschiktheidseisen).

Het vastleggen van bovenstaande bepaling in het beleid leidt tot een financiële rechtmatigheid maar een juridische onrechtmatigheid. De Gemeente weegt de belangen van het MKB en de lastenvermindering voor haar organisatie echter zwaarder dan de juridische onrechtmatigheid op dit punt.

Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit inkoopbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een besluit van het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

Ondernemersrelatie

De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie passend bij de doelen en context van de onderliggende opdracht.

Lokale economie en MKB

De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt. In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Gemeente moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van Inkoop.

Daarnaast heeft de Gemeente oog voor het MKB. Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het MKB in het oog. Dit kan de Gemeente doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van onderaanneming en het aangaan van combinaties, het verminderen van de administratieve lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria. Deze keuzes worden vastgelegd in de inkoopstrategie.

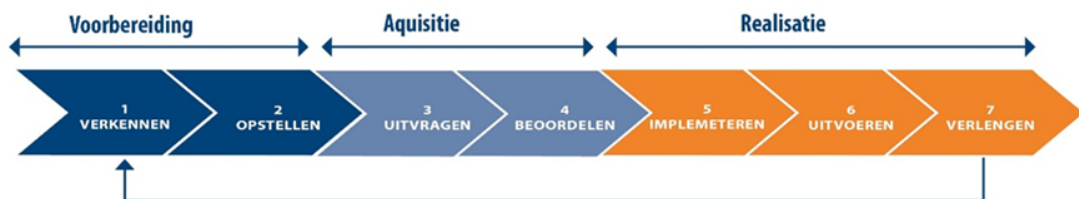
Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht, op basis van de totale looptijd inclusief verlengingen en opties. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen. Inkopen met een waarde die het beschikbare budget overstijgen, zijn per definitie niet mogelijk.

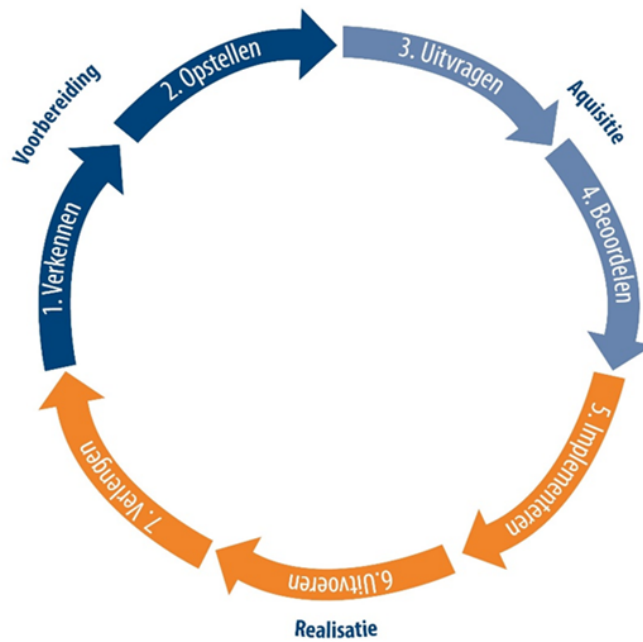
6. Organisatorische uitgangspunten

Inkoopproces

Het inkoopproces is een cyclisch proces waarbij de ervaringen vanuit eerdere inkoopprocessen input zijn voor nog te doorlopen inkoopprocessen. Het cyclische proces kent 3 hoofd fasen, met in totaal 7 stappen. In de voorbereidingsfase worden de inkoopstrategie en de inkoop-/aanbestedingsdocumenten opgesteld waarbij tevens de inbreng vanuit de contractmanagementfunctie wordt meegenomen. In de verwervingsfase wordt de inkoopprocedure doorlopen. In de verwerking wordt de Opdracht uitgevoerd en vinden de contractmanagementactiviteiten plaats.

In onderstaande figuur wordt het inkoopproces weergegeven als een continue en cyclisch proces. De circulariteit van het proces beïnvloedt wat en hoe inkoopactiviteiten worden gebruikt om inkoop gerelateerde beslissingen zoals minder kopen, producten langer gebruiken, of in plaats van wegwerpartikelen producten hergebruiken, ook onderdeel te maken van het inkoopproces.

Bron: Het 3v-model (Schotanus, 2022)

Inkoop in de organisatie

De Gemeente kiest voor een gecoördineerde inkooporganisatie.

Dit betekent dat iedere afdeling zelf integraal verantwoordelijk is voor het inkoopproces. De inkoopprocessen worden aanbestedingsrechtelijk gefaciliteerd door team AJZ. De uitvoering van aanbestedingen vindt zelfstandig plaats door de afdeling of in een aanbestedingsteam onder aanbestedingsrechtelijke begeleiding van team AJZ.

De Gemeente heeft ervoor gekozen de aanbestedingsrechtelijke kennis en ondersteuning op het gebied van Inkoop te coördineren via team AJZ. Team AJZ bundelt aanbestedingsrechtelijk gerelateerde zaken, rapporteert over het inkoopbeleid en neemt deel in diverse werkgroepen met betrekking tot Inkoop.

Rollen in een aanbestedingsteam

In een aanbestedingsteam worden diverse rollen onderscheiden. Een aanbestedingsteam bestaat uit:

- Decentrale inkoper/buyer: is verantwoordelijk voor de aansturing van het inkoopproces (Hoe het inkoopproces verloopt).
- Lead-buyer/Tenderboard: adviseert over inkooptechnische analyses en tactieken.
- Materiedeskundige: is verantwoordelijk voor de behoeftestelling en de inbreng van vakinhoudelijke kennis (Wat er wordt ingekocht).
- Team AJZ: faciliteren de majeure inkoopprocessen aanbestedingsrechtelijk.
- Budgethouder: is beslissingsbevoegd en verantwoordelijk voor wat, waaraan en wanneer geld wordt uitgegeven.

Vanuit het uitgangspunt van functiescheiding bestaat een aanbestedingsteam uit minimaal twee medewerkers .

Indien er sprake is van complexere aanbestedingen, kan het aanbestedingsteam uitgebreid worden. Te denken valt aan rollen als:

- Interne en Externe adviseurs: bijvoorbeeld op gebied van social return, duurzaamheid, professionele inkopen, informatieveiligheid & privacy, juridische zaken, ICT, financiën, subsidies en communicatie.
- Contractbeheerders en -managers.
- Gebruikers: zowel inwoners als interne gebruikers.
- Anderen: bijvoorbeeld ondernemingsraad, administratieve ondersteuning of bestellers.

Deze teamleden kunnen hun kennis en ervaring inbrengen in verschillende fases van het inkoopproces.

Contractmanagement

Als onderdeel van het inkoopproces is iedere afdeling zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van de contractmanagementactiviteiten.

In een contractmanagementteam worden diverse rollen onderscheiden. In het kort bestaat een contractmanagementteam uit minimaal drie rollen.

- Contractbeheerder: registreert de overeenkomst, houdt deze registratie actueel en ontsluit de relevante informatie aan de organisatie.
- Contractmanager: is verantwoordelijk voor de aansturing van de contractmanagementactiviteiten zowel intern als richting de leverancier.
- Contracteigenaar: is de hoofdgebruiker van de overeenkomst en levert inbreng ten aanzien van de geleverde producten en diensten in nauwe afstemming met de contractmanager.

Een contractmanagementteam kan net als een aanbestedingsteam worden uitgebreid met specifieke rollen.

7. Definities

In dit inkoopbeleid wordt verstaan onder:

Aanbestedingswet:	Aanbestedingswet 2012. Wet van 22 juni 2016 betreffende de regels omtrent aanbestedingen.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Gemeente	De gemeente Beekdaelen, zetelend Deweverplein 1, 6361 BZ te Nuth
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van werken, leveringen of diensten en die een of meerdere facturen van een ondernemer met betrekking tot bedoelde werken, leveringen of diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de (gewijzigde) Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU.
Opdracht	Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel voor werken, leveringen of diensten of een raamovereenkomst
Ondernemer	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

8. Colofon

Inkoopbeleid gemeente Beekdaelen 2024, vastgesteld op 29 oktober 2024.

Intrekken huidige beleid

Het Inkoopbeleid gemeente Beekdaelen 2020 wordt ingetrokken.

Communicatie

Het inkoopbeleid gemeente Beekdaelen wordt gepubliceerd op de website van de Gemeente. Deze uitgave mag door publieke organisaties worden overgenomen met bronvermelding en is gebaseerd op het VNG-model Inkoop- en Aanbestedingsbeleid, Bizob Inkoopbeleid 2023 en "Inkopen voor Amsterdam" d.d. 1 september 2020.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare raadsvergadering gemeente Beekdaelen op 29 oktober 2024.

*De griffier,
Mevr. B. van der Wijst-Tripels*

*De voorzitter,
Dhr. ing. E. Geurts*

Bijlage 1. Beleidsregels Social Return Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2020.

Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beekdaelen houdende regels omtrent social return (Beleidsregels social return Zuid-Limburg 2020) | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)

Bijlage 2 Handreiking-leeswijzer ambitieniveau Inkoopbeleid 2024

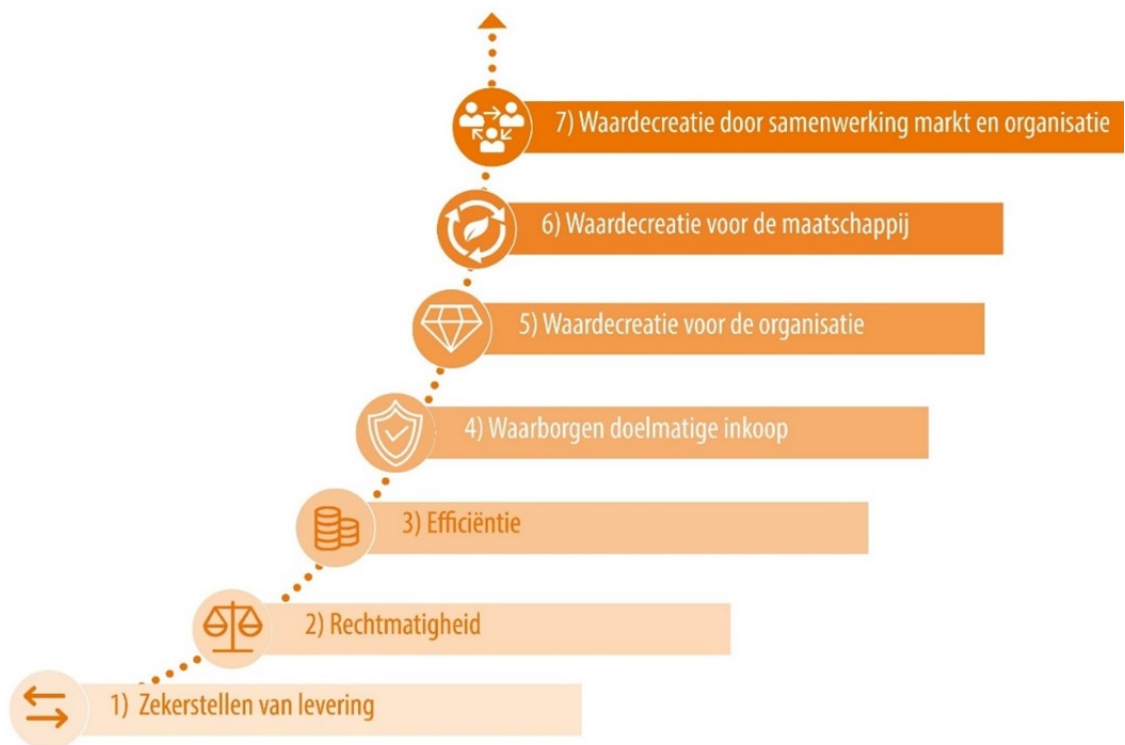
Inleiding

Bij de implementatie van het inkoopbeleid wordt aan de aangesloten partijen gevraagd om een ambitieniveau voor hun inkoopfunctie vast te stellen. In het format zijn deze keuzes verwerkt in concrete beleidsbepalingen die voor de desbetreffende organisatie verder zijn uit te werken. Deze handreiking is opgesteld om het keuzeproces te ondersteunen.

Ambitieniveaus

De ambitieniveaus die zijn verwerkt in het format inkoopbeleid zijn ontleend aan de ontwikkelfasen van publieke inkoop¹. Op basis van deze ontwikkelfasen is er een vrije vertaling gemaakt naar de uitwerking van de inkoopdoelstellingen voor decentrale overheden. De keuze start bij ambitieniveau 4 van 7 aangezien wordt aangenomen dat de gemeente Beekdaelen, de eerste drie fasen hebben bereikt. Kortheids-halve zijn de ambitieniveaus voor de inkoopfunctie van uw organisatie als volgt benoemd:

4. Waarborgen doelmatige inkoop.
5. Waardecreatie voor de eigen organisatie.
6. Waardecreatie voor de maatschappij.
7. Waardecreatie door samenwerking markt en organisatie.

Figuur 1 Ambitieniveaus inkoopfunctie decentrale overheden (vrij naar Grandia et al, 2023)

Voordat we ingaan op de inhoudelijke aspecten van de ambitieniveaus, geven we richting aan het keuzeproces door de volgende uitgangspunten mee te geven:

- Er wordt een ambitieniveau gekozen waarmee richting wordt gegeven aan de vragen waarom, wat en hoe de inkoopfunctie van uw organisatie functioneert.
- Het ambitieniveau is de stip op de horizon voor de periode waarin het inkoopbeleid van kracht is (2024 – 2027), de inkoopfunctie hoeft bij het maken van deze keuze dus nog niet aan het ambitieniveau te voldoen.
- Om met succes een hoger ambitieniveau te behalen is het van belang dat de uitgangspunten van alle lagere ambitieniveaus zijn gewaarborgd en gelden dus cumulatief in relatie tot de lagere ambitie niveaus. Zij vormen het fundament voor de wijze waarop de inkoopfunctie opereert.*
- Andersom wil het niet zeggen dat alle inkoopactiviteiten in de beleidsperiode aan de “norm” van het gekozen ambitieniveau moeten (gaan) voldoen.

1) Grandia et al, 2023, Publieke inkoop, Een multidisciplinair overzicht van theorieën, praktijken en instrumenten, pagina 23.

- Het gekozen ambitieniveau is geen rapportcijfer voor uw inkoopfunctie. Hoger is niet persé beter. Het ambitieniveau helpt u om doelgericht te werken aan de ontwikkeling van de inkoopfunctie.**

*Voorbeeld: het kan niet zo zijn dat de ontwikkeling van de inkoopfunctie van een organisatie erop is gericht om waardecreatie voor de organisatie na te streven (niveau 5) als de waarborgen voor rechtmatigheid (niveau 2) en het nastreven van efficiëntie (niveau 3) niet zijn ingebed in de organisatie.

**Voorbeeld: Bij de inkoop van IT-hardware conform ambitieniveau 6 past het om de Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) toe te passen en gedurende de contractperiode actief te managen. Een organisatie met dit ambitieniveau dat de contractmanagement capaciteit (nog) niet heeft ingebed, kan zich mogelijk beter richten op het creëren van en meer impact maken met maatschappelijke waarde in de GWW-sector door succesvolle social return bepalingen op te nemen en deze actief te managen.

a. Ambitieniveau 4: Waarborgen doelmatige inkoop

Wanneer de organisatie ambitieniveau 4 nastreeft ontwikkelt de inkoopfunctie zich in de beleidsperiode tot een functie die erop gericht is om binnen de kaders van rechtmatigheid op een efficiënte wijze de best mogelijke inkoopresultaten realiseert. De focus ligt op doelmatigheid van de inkopen. Er wordt in de voorbereidingsfase bewust stil gestaan bij vraagstukken rondom in- of uitbesteden, sluiten van raamovereenkomsten en integraal of partieel inkopen van specifieke inkooppakketten. De, voornamelijk reactief opererende, inkoopfunctie legt verantwoording af over de gemaakte keuzes en het inkoopproces is ingebed in de organisatie.

Toelichting: De voorbereidingsfase van het inkoopproces wordt kort voor de start van een aanbesteding of inkoopprocedure gestart op initiatief van de behoeftesteller (vakafdeling). Er is in beperkte mate ruimte om te kiezen voor een andere opdrachtscope, contractvorm en/of specificatiemethode (weinig inkoop manoeuvreerruimte). Er wordt zekerheid ontleend aan het toepassen van standaard bepalingen en minimale eisen ten aanzien van secundaire doelen. Er wordt bijvoorbeeld een social returneis van 2 of 5% toegepast in plaats van te onderzoeken welke doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van de specifieke opdracht betrokken kan worden.

b. Ambitieniveau 5: Waardecreatie voor de eigen organisatie

De ontwikkeling is erop gericht dat de inkoopfunctie proactief opereert met oog voor interne waardecreatie. In plaats van het 'organiseren en verantwoorden' van de inkoopbehoefte komt de inkoopfunctie proactief met suggesties over het realiseren van de uiteindelijke organisatiedoelen. Er wordt meer op basis van functionele specificatie wordt de oplossing voor de inkoopbehoefte aan de markt gevraagd. Er wordt meer gebruik gemaakt van integrale en as-a-service contractvormen waardoor de opdrachtgever flexibeler is in het afnemen van producten en diensten en verantwoordelijkheden worden belegd bij de partij die deze het best kan beheersen. Ondanks dat de inkoopresultaten ook positief kunnen uitwerken voor de maatschappij ligt daar in dit ambitieniveau niet de nadruk op (positieve bijvangst).

Toelichting: Er wordt met enige regelmaat tijd genomen om marktconsultaties en -oriëntaties te doorlopen om vraagstukken om de uitvraag voor specifieke inkoopbehoeften beter te laten aansluiten op het aanbod van de markt. Inkoop neemt het initiatief om inkooppakketten onder de loep te nemen en de inkoopstrategie te actualiseren. Hierbij wordt er niet zondermeer vanuit gegaan dat de inkoopbehoefte opnieuw op dezelfde manier wordt gerealiseerd. Wat begint als een investeringsbehoefte voor een vrachtwagen (levering) kan eindigen in een opdracht bij een loonwerker/ transporteur (dienst). Contractmanagementactiviteiten nemen toe om ervoor zorg te dragen dat beloftes worden waargemaakt en samenwerking met marktpartijen wordt gestructureerd.

c. Ambitieniveau 6: Waardecreatie voor de maatschappij

Binnen dit ambitieniveau is de ontwikkeling gericht op waarde creatie voor de maatschappij. De inkoopfunctie wordt nadrukkelijk ingezet als beleidsinstrument om maatschappelijke doelen te bereiken. De organisatie went (d.m.v. externe samenwerking) haar invloed aan om, binnen de sectoren waarin zij een prominente marktpartij is, maatschappelijke doelen op het gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid en sociale aspecten te creëren. De organisatie werkt actief aan doelstellingen ten aanzien van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) en hanteert hierbij een concern brede integrale benadering.

Toelichting: Er wordt proactief aan MVOI doelstellingen gewerkt. De lat wordt hoger gelegd dan de ondergrens of het gemiddelde in de sector. MVOI-waarde creatie wordt gestimuleerd door zwaardere eisen, gunningcriteria en ingroeipaden. Er wordt maatwerk toegepast en in mindere mate gebruik gemaakt van standaard/ uniforme bepalingen (trendsetter i.p.v. -volger). Tot het taakveld van de inkoopfunctie hoort ook het ketenmanagement. Bijvoorbeeld in relatie tot het realiseren van maatschappelijke waarde door de toepassing van internationale sociale voorwaarden beïnvloedt de organisatie niet alleen de eerste schakel in de keten maar ook de relevante schakels in de toeleveringsketen. De focus komt minder te liggen op de inkooptransactie en verschuift naar de opdrachtgeversrol. Er wordt nadrukkelijk geïnvesteerd in contractmanagement competenties en activiteiten. Inkoop- en beleidsmedewerkers werken nauwer en meer continu samen, waarbij de samenwerking niet is beperkt tot het doorlopen van een inkoop-/ aanbestedingsprocedure.

d. Ambitieniveau 7: Waardecreatie door samenwerking markt en organisatie

Wanneer de organisatie haar inkoopfunctie ontwikkeld tot een functie die duurzame relaties met marktpartijen, andere publieke organisaties en overige belanghebbende opbouwt en daarmee publieke waarden realiseert streeft zij ambitieniveau 7 na. Binnen dit ambitieniveau worden de competenties als opdrachtgever en co-creator (samenwerker) verder ontwikkeld. Elementen van burger- en stakeholderparticipatie worden geïntegreerd in het taakveld en de werkwijze van de inkoopfunctie. De traditionele opdrachtgever-/ opdrachtnemer relatie is niet perse het uitgangspunt. Er is ook oog voor publieke waarden die worden gerealiseerd door netwerken van private, publieke, for profit en not for profit organisaties en individuen.

Toelichting: De samenwerking met andere (soortgelijke) organisaties en belanghebbenden wordt vroegtijdig en actief opgezocht. Er worden dynamische netwerken aangelegd waarbij de rol van de organisatie kan wijzigen van opdrachtgever, naar facilitator, verbinder, intermediair, financier etc..

Hulpvragen bij het keuzeproces

Aspecten	Toelichting	Ambitieniveau (4-7)				
		Neigt naar: 4 - 7				
1. Taakveld inkoopfunctie	4. Inkoop is hoofdzakelijk voor het goed doorlopen van het inkoopproces, de vakafdeling bepaald wanneer en wat er wordt ingekocht. Vakafdelingen hebben regelmatig zelfstandig contact met marktpartijen ter voorbereiding op inkoopprocessen. Inkoop is volgend ten aanzien van mvoi-doelstellingen. ... 7. De inkoopfunctie is nauw verbonden aan vakafdelingen waarbij de inkoopfunctie primair toeziet op de opdrachtgeversrol en verbinding naar de markt en de vakafdelingen zich richten op de inhoudelijke aspecten van de beleidsontwikkeling en dienstverlening.	4	5	6	7	
2. Samenwerking	4. Inkoop werkt reactief en op projectmatige basis (inkoop-/ aanbestedingsprocedure) samen met de vakafdelingen. De samenwerking is transactiegericht. ... 7. De inkoopfunctie werkt nauw en continu samen met vakafdelingen, belanghebbende en marktpartijen. Er worden dynamische interne en externe netwerken onderhouden.	4	5	6	7	
3. MVOI	4. De organisatie maakt hoofdzakelijk gebruik van standaard bepalingen. De organisatie en leveranciers worden niet actief gestimuleerd om meer MVOI-waarde te creëren. ... 7. Er wordt regelmatig een voortrekkers-/ koplopersrol vervuld t.a.v. het realiseren van MVOI-doelstellingen.	4	5	6	7	
4. Procedurekeuze	4. Er wordt bij voorkeur een standaardprocedure gevolgd. Afwijken van de standaard wordt vermeden (ook al zou dat doelmatiger/ verstandiger zijn) omdat de verzwaarde motiveringsplicht de voortgang alleen maar stagneert.	4	5	6	7	

		...						
		7. Er wordt maatwerk per inkoopprocedure toegepast. De motiveringsplicht helpt om tot een optimale inkoopstrategie te komen.						
5.	<>	4. Het registreren en managen van contracten vindt plaats op decentraal niveau bij de vakafdelingen.	4	5	6	7		
		...						
		7. Het registreren en managen van contracten vindt plaats in nauwe samenwerking met team JZ						
6.	<>		4	5	6	7		